

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tas-7 ta' Frar, 2008

Rikors Numru. 516/2005

MARINA HOLDINGS LIMITED (C. 312)

VS

KUMMISSARJU TAT-TAXXI INTERNI

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq mill-kumpanija Marina Holdings Limited fis-27 ta' Mejju, 2005, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, talbet li l-Qorti tiddikjara mhux mistħoqqa t-talba lilha magħmula mill-intimat f'itra uffiċjali tat-12 ta' Mejju, 2005, li fiha talabha tħallas is-somma ta' Lm 20,683 dwar taxxa ta' dħul u taxxa proviżorja għal bosta snin bejn l-1978 u l-1989;

Rat it-Twegiba mressqa mill-intimat Kummissarju tat-Taxxi Interni fil-21 ta' Ġunju, 2005, li biha u għar-raġunijiet hemm imfissra saħaq li l-ammont mitlub minnu lill-kumpanija rikorrenti huwa tassew dovut kollu u li għalhekk it-talba tagħha ma jmisshix tintlaqa';

Kopja Informali ta' Sentenza

Semgħet ix-xhieda mressqa mill-partijiet;

Rat il-verbali tas-smiġħ tat-28 ta' Marzu, 2006, u tat-28 ta' Ġunju, 2006, li bihom il-kawża tħalliet għall-probabbli ċessjoni fid-dawl ta' negozjati li kienu għaddejnin bejn il-partijiet;

Rat id-degriet tagħha tad-9 ta' Novembru, 2006, li bih ordnat li jitressqu l-provi li fadal, bla ħsara għal kull transazzjoni li l-partijiet setgħu jilħqu;

Rat il-verbal tas-smiġħ tat-22 ta' Frar, 2007¹, u b'mod partikolari t-talba verbalizzata mill-avukat difensur tal-kumpannija rikorrenti fis-sens li, qabel kull ħaġa oħra, il-Qorti kellha tagħti provvedimenti rigward ir-raba' premessa tar-rikors tagħha, jiġifieri dwar jekk l-ammont mitlub huwiex preskritt, u dan fid-dawl ta' sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell fl-10 ta' Jannar, 2007 fil-kawża fl-ismijiet "*Kummissarju tat-Taxxi Interni vs Alfred Caruana*" (Rik. Nru. 266/05);

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-intimat fl-14 ta' Mejju, 2007², dwar l-imsemmija talba tar-rikorrenti;

Rat in-Nota mressqa mill-kumpannija rikorrenti fit-30 ta' Mejju, 2007³, bi twegiba għal dawk is-sottomissjonijiet;

Rat id-degriet tagħha tad-19 ta' Ġunju, 2007, li bih irregolat il-mixi 'il quddiem tal-kawża;

Semgħet ix-xhieda tal-partijiet;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar jekk it-talbiet tal-intimat fl-ittra ufficjali tiegħu waqgħux bil-preskrizzjoni;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

---

¹ Paġ. 21 tal-proċess

² Paġ. 22 – 3 tal-proċess

³ Paġ. 26 tal-proċess

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-degriet tagħha tat-8 ta' Novembru, 2007, li bih ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni biex tattakka s-siwi ta' kreditu magħmul eżekuttiv b'att ġudizzjarju mressaq f'Mejju tal-2005. L-azzjoni qiegħda titressaq taħt l-artikolu 466(2) tal-Kap 12 abbinat mal-artikoli 40 u 44 tal-Kapitolu 372 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-kumpannija rikorrenti tgħid li l-ammont mitlub mill-intimat mhuwiex dovut u dan għal bosta raġunijiet imsemmijin fir-rikors promotur;

Illi wara li beda jsir is-smiġħ tal-kawża u ngabru xi provi kjarifikatorji dwar iċ-ċirkostanzi marbutin mal-ittra uffiċjali, il-partijiet talbu lill-Qorti biex tagħtihom żmien ħalli jsolvu l-kwestjoni f'laqgħat u bdil ta' dokumentazzjoni bejniethom. Imbagħad, lejn il-bidu tal-2007, meta ma kien intwera li sar l-ebda progress fl-imsemmija laqgħat, ir-rikorrenti qanqlet il-kwestjoni tal-prijorita' tal-“eċċezzjoni” tal-preskrizzjoni fid-dawl ta' sentenza li ngħatat mill-Qorti tal-Appell f'kawża bħalha. Il-preskrizzjoni tat-talba għall-ħlas magħmula fl-ittra uffiċjali tal-intimat kienet, fil-fatt, waħda mir-raġunijiet miġjuba 'l quddiem mill-kumpannija rikorrenti fir-Rikors promotur tagħha;

Illi kien fuq dan l-aspett tal-kwestjoni li din il-Qorti semgħet is-sottomissjonijiet tal-partijiet u ħalliet il-kawża għall-provvediment;

Illi l-għaref avukat tal-kumpannija rikorrenti seħaq, fost ħwejjeġ oħra, li d-determinazzjoni tal-kwestjoni dwar jekk il-ħlas tal-ammont mitlub mill-intimat intilifx il-jedd għalih bil-preskrizzjoni hija waħda minnha nnifisha ta' urġenza u priyorita' minħabba li tikkostitwixxi – jekk kemm-il darba tirriżulta mistħoqqa – raġuni perentorja li twaqqaf il-ġudizzju. Minbarra dan, minħabba li l-preskrizzjoni tista' titqajjem f'kull waqt tal-kawża u l-liġi trid li tingħata sentenza fuq dan il-punt (kemm jekk qabel id-deċiżjoni finali u kif ukoll jekk flimkien mas-sentenza fil-mertu), allura kien jidher għaqli li l-Qorti tqis l-ewwel dak il-punt qabel ma tgħaddi biex tisma' iżjed provi fuq il-mertu;

Illi, madankollu, meta l-Qorti kienet qegħda tistudja l-proċess b'izjed reqqa rat li tressqet prova min-naħa tal-istess kumpannija rikorrenti li jidher li tolqot il-ġudizzju bil-wisq aktar mill-kwestjoni tal-preskrizzjoni. Din il-prova tikkonsisti f'dokument⁴ li juri li l-kumpannija rikorrenti tinsab imħassra mil-lista ta' kumpanniji fir-Registru. Fis-sewwa jingħad li waħda mir-raġunijiet imsemmijin mill-kumpannija rikorrenti fir-Rikors promotur tirreferi għal din iċ-ċirkostanza wkoll;

Illi għall-Qorti, din il-prova toħloq aspekk proċedurali li huwa wkoll perentorju tal-ġudizzju għaliex jolqot fil-qalba l-integrità tiegħu b'mod li jista' jitqanqal f'kull waqt tal-kawża imqar jekk mill-Qorti "*ex officio*"⁵, u din il-kundizzjoni ġgib magħha n-nullita' tal-attijiet fil-konfront tal-persuna illegittima u tant illi tista' twassal ukoll għat-tħassir ta' sentenza, sakemm din il-qagħda ma tigix b'xi mod sanata bit-tħaddim tal-*jus superveniens*⁶. Dan il-fatt jolqot sewwasew il-**legittimazzjoni attiva** min-naħa tal-kumpannija rikorrenti f'din il-proċedura;

Illi huwa magħruf u miżmum fid-dritt li kumpannija tibqa' teżisti u tgawdi l-personalita' ġuridika tagħha sa dak il-ħin li isimha jithassar mir-Registru tal-Kumpanniji⁷. Legalment titqies bħala persuna li "mietet" u din il-qagħda tibqa' hekk sakemm ma jkunx hemm raġuni serja biżżejjed biex terġa' "tirxuxtaha"⁸. Il-liġi wkoll, illum, ħolqot proċedura kif dan jista' jseħħ⁹. Sakemm kumpannija tkun għadha u tibqa' f'dak l-istat, la tkun tista' tħarrek u lanqas titħarrek għall-finijiet tal-artikolu 780 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi, kif ingħad, bid-dokument li ressqet il-kumpannija rikorrenti, jirriżulta li hija tneħħiet mir-Registru tal-Kumpanniji. Id-dokument huwa meħud minn tagħrif uffiċjali maħruġ mill-Awtorità kompetenti. Minnu jidher

⁴ Dok "AM1", f'paġ. 12 tal-proċess

⁵ Kumm. 15.1.1907 fil-kawża fl-ismijiet *Grech noe vs Darmanin* (Kollez. Vol: XX.iii.1)

⁶ App. Ċiv. 29.1.1997 fil-kawża fl-ismijiet *Carmela Bonanno et vs Perit Carmel Bonanno et*

⁷ Art 4(4) tal-Kap 386 u ara Muscat *Principles of Maltese Company Law* (MUP 2007), f'paġ. 239

⁸ Ara, f'dan ir-rigward, P.A. TM 20.3.2003 fil-kawża fl-ismijiet *Maria Abela noe vs Emanuel Cachia noe et*

⁹ Art. 300B tal-Kap 386

Kopja Informali ta' Sentenza

ukoll li din il-qagħda kienet teżisti sa minn qabel ma nfetħet din il-kawża. Ma ntwera bl-ebda mod li saret xi proċedura biex l-imsemmija kumpannija terġa' titqiegħed fuq ir-Registru. Dan iwassal lill-Qorti biex issib li, allura, l-kumpannija rikorrenti ma setgħetx tiftaħ din il-kawża u lllum il-ġudizzju għadu mhux kostitwit;

Illi dan huwa l-uniku pronunċjament li din il-Qorti tista' tagħti fid-dawl ta' qagħda bħal din u jkun għal kollox bla bżonn li tgħaddi biex tistħarreġ kwestjonijiet oħra, ladarba kull pronunċjament ieħor ikun bla siwi;
Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi billi:

Tiddikjara li l-kumpannija rikorrenti, ladarba isimha tħassar mir-Registru tal-Kumpanniji, m'għandhiex il-kapaċita' fil-liġi li toqgħod f'ġudizzju, u għalhekk qiegħda teñles lill-intimat milli jibqa' fil-kawża, bl-ispejjeż bla taxxa.

Moqrija

< **Sentenza Finali** >

-----TMIEM-----